

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε στην αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γ. Γ. Εμπορίου) την 13 Ιανουαρίου 1999, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10:30 π.μ. με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Σταύρος Αργυρόπουλος

Μέλη: Μιχαήλ Φράγκος, κωλυομένου του τακτικού Νικολάου Παραθύρα,

Βλάσιος Ασημακόπουλος,

Χαρίλαος Χάρακας,

Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος, και

Εμμανουήλ Αντωνόπουλος, κωλυομένου του τακτικού Λεωνίδα Νικολούζου

Γραμματέας: Αλεξάνδρα - Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη καίτοι προσκληθέντα δεν προσήλθαν στη συνεδρίαση λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Θέμα της συνεδρίασεως η από 22 Δεκεμβρίου 1998 αίτηση της εταιρείας **ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε. για τη χορήγηση άδειας παρέκκλισης από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στις παραγρ. 1 και 2 του άρθρου 4ε του ν.703/77, όπως ισχύει, για την από μέρος της απόκτηση του 100% των μετοχών της εταιρείας «AGROINVEST Α.Ε.» ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΝΩΝΙΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ προ της έκδοσης οριστικής απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.**

Κατά την συνεδρίαση παρέστη η αιτούσα δια της πληρεξουσίας αυτής δικηγόρου Μερόπης Σεργιάδου.

Στην αρχή της συνεδρίασης, η Γενική Εισηγήτρια Σοφία Καμπερίδου ανέπτυξε τη γραπτή εισήγηση της Γραμματείας και εκτιμώντας ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 4ε παράγρ. 3 του ν. 703/77, όπως ισχύει, πρότεινε να επιτραπεί παρέκκλιση από την υποχρέωση μη πραγματοποίησης της συγκέντρωσης, η οποία γνωστοποιήθηκε σύμφωνα με το άρθρο 4β του νόμου. Στη συνέχεια έλαβε το λόγο η ανωτέρω πληρεξουσία δικηγόρος, η οποία συντάχθηκε με την εισήγηση της Γραμματείας, ανέπτυξε τις θέσεις της αιτούσας, έδωσε πληροφορίες, εξηγήσεις και διευκρινίσεις σε ερωτήσεις που της υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησε την παραδοχή της αιτήσεως.

Η Ε.Α. συνήλθε σε διάσκεψη αυθημερόν στην ως άνω αίθουσα 611 του Υπουργείου Ανάπτυξης, κατά την οποία, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλου, την εισήγηση της Γραμματείας και τις απόψεις που διετύπωσε, εγγράφως και προφορικώς, η αιτούσα κατά την συζήτηση της υποθέσεως,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ:

I. Σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 εδαφ. β' του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη μία τουλάχιστον επιχείρηση, ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή

τμημάτων μίας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων. Σύμφωνα δε με το άρθρο 4β προβλέπεται υποχρέωση προηγούμενης γνωστοποίησης για συγκεντρώσεις ορισμένου μεγέθους, οι οποίες και υπόκεινται στον προληπτικό έλεγχο του άρθρου 4γ με κριτήριο τον περιορισμό του ανταγωνισμού που αναμένεται να επιφέρουν στη σχετική αγορά.

Σύμφωνα με το άρθρο 4ε παρ. 1 του ν.703/77, όπως ισχύει, απαγορεύεται η πραγματοποίηση συγκεντρώσεων που υπάγονται στη διαδικασία προληπτικού ελέγχου μέχρι την έκδοση απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, η δε παράβαση της απαγόρευσης έχει ως αποτέλεσμα την επιβολή προστίμου.

Κατ' εξαίρεση, όμως, κατά το άρθρο 4ε παρ. 3 του ν.703/77, όπως ισχύει, η Επιτροπή Ανταγωνισμού μπορεί, ύστερα από αίτηση, να επιτρέψει παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις των παρ. 1 και 2 του ίδιου άρθρου που αναφέρονται στην απαγόρευση πραγματοποίησης μιας συγκέντρωσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των διατάξεων περί προληπτικού ελέγχου πριν από την έκδοση μιας από τις αποφάσεις που προβλέπονται στο άρθρο 4δ παρ. 2, 3, 4, 5, 6, και 7 του ίδιου νόμου, προκειμένου να αποφευχθούν σοβαρές ζημιές σε βάρος μίας ή περισσότερων επιχειρήσεων τις οποίες αφορά η πράξη συγκέντρωσης, ή σε βάρος τρίτου. Η απόφαση που επιτρέπει την παρέκκλιση μπορεί να συνοδεύεται από όρους και υποχρεώσεις που σκοπό έχουν να εξασφαλίζουν συνθήκες αποτελεσματικού ανταγωνισμού και να αποτρέψουν καταστάσεις που θα μπορούσαν να δυσχεράνουν την εκτέλεση τυχόν απαγορευτικής οριστικής απόφασης. Η άδεια παρέκκλισης, μπορεί να ζητείται και να παρέχεται οποτεδήποτε είτε πριν από τη γνωστοποίηση είτε μετά τη συναλλαγή.

II. Από τα έγγραφα του φακέλου που σχηματίστηκε, τους ισχυρισμούς και τις εξηγήσεις των ενδιαφερομένων εταιρειών και την ενώπιον της Επιτροπής διεξαχθείσα διαδικασία προέκυψαν τα εξής:

1. Την 17.12.1998 η εταιρεία ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε. υπέγραψε με τις γαλλικές εταιρείες TCI COMPENSATION SA και CDR ENTERPRISES SA, προσύμφωνο, δυνάμει του οποίου, το αργότερο την 4.1.1999 θα πρέπει να συναφθεί σύμβαση μεταβίβασης του συνόλου των μετοχών της εταιρείας «AGROINVEST Α.Ε.» ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (εφεξής AGROINVEST Α.Ε), σ' αυτήν, και σύμφωνα με το οποίο αντί της καταβολής τιμήματος η εξαγοράζουσα θα αναλάβει τις υποχρεώσεις της εξαγοραζομένης.

Η εξαγοράζουσα ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε. γνωστοποίησε την άνω συμφωνία στη Γραμματεία της Επιτροπής Ανταγωνισμού στις 22.12.1998, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν. 703/77, όπως ισχύει, και ταυτόχρονα υπέβαλε αίτηση χορήγησης άδειας παρέκκλισης από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στις παραγρ. 1 και 2 του άρθρου 4ε του ν.703/77, όπως ισχύει, για την από μέρος της απόκτηση του συνόλου των μετοχών της εταιρείας AGROINVEST Α.Ε. προ της έκδοσης οριστικής απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού, προκειμένου να αποφευχθεί σοβαρή ζημία σε βάρος της εξαγοραζομένης.

2.α. Η ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε. ανήκει κατά 95,6% στην εταιρεία ΣΕΜΑΣ Ε.Π.Ε. και κατά το υπόλοιπο 4,4% στην εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ Α.Ε.. Η ΣΕΜΑΣ Ε.Π.Ε. είναι εταιρεία συμμετοχών και ανήκει κατά 100% στον Ι. Βογιατζή, ενώ η ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ Α.Ε, η οποία δραστηριοποιείται αποκλειστικά και μόνο στην ενοικίαση

αποθηκευτικών χώρων – σιλό, ανήκει κατά 93% στην ΣΕΜΑΣ Ε.Π.Ε και κατά το υπόλοιπο 7% στον Ν. Παπαδάκη.

Η ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε. είναι ιδιοκτήτρια βιομηχανικών εγκαταστάσεων μεταποίησης ελαιούχων σπόρων (σπορελαιουργείο), εξευγενισμού και υδρογόνωσης ελαίων, στο Πλατύ Ημαθίας, τις οποίες εκμισθώνει στην θυγατρική της εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΕΣ Α.Ε. (η εξαγοράζουσα κατέχει το 70% του μετοχικού της κεφαλαίου), που δραστηριοποιείται στην παραγωγή και εμπορία σπορελαίων, μαγειρικών λιπών και μαργαρινών, καθώς και υποπροϊόντα των επεξεργαζομένων ελαιούχων σπόρων όπως βαμβακόπιττα, ηλιάλευρο και σογιάλευρο.

Οι πρώτες ύλες που χρησιμοποιεί η ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΕΣ Α.Ε. κατά την παραγωγική της διαδικασία, είναι: α) ηλιόσπορος (που εισάγει κυρίως από Ουκρανία), β) βαμβακόσπορος (κυρίως εγχώριας παραγωγής) και γ) σογιόσπορος (που εισάγει από Η.Π.Α.). Βασικοί της πελάτες στα σπορέλαια είναι οι μεγάλες εταιρείες διακίνησης τυποποιημένων σπορελαίων, ενώ ένα μικρό ποσοστό της παραγωγής της διακινείται στην αγορά επώνυμα (ηλιέλαιο SUN). Επίσης μεγάλο μέρος της παραγωγής της εξάγεται σε Αλβανία και ΠΓΔΜ. Οι δε ζωοτροφές δηλ. βαμβακόπιττα, ηλιάλευρο και σογιάλευρο, διατίθενται ως επί το πλείστον χύμα στους πελάτες.

Το 1997, οι κύκλοι εργασιών α) της ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε., στην εθνική αγορά, ανερχόταν σε 412.178.582 δρχ. (ήτοι 1.338.242 ECU) και προέρχεται κυρίως από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του ομίλου της και από την ενοικίαση των ανωτέρω εγκαταστάσεων της, β) της ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΕΣ Α.Ε., επίσης στην εθνική αγορά, σε 8.220.267.878 δρχ. (ήτοι 26.689.181 ECU) και γ) της ΣΕΜΑΣ Ε.Π.Ε., στην παγκόσμια αγορά, 9.398.613.108 δρχ. (ήτοι 30.514.977 ECU).

2.β. Η εξαγοραζόμενη AGROINVEST Α.Ε., η οποία δραστηριοποιείται στους τομείς α) της παραγωγής και εμπορίας αλεύρων, β) της εμπορίας δημητριακών, γ) της παραγωγής σύνθετων ζωοτροφών (φυραμάτων) και δ) της εμπορίας πρώτων υλών για ζωοτροφές για την κτηνοτροφία, ανήκει στο σύνολο των μετοχών της, (πλην μίας) στην εταιρεία χαρτοφυλακίου του γαλλικού δημοσίου TCI COMPENSATION SA. Η υπολειπόμενη μία μετοχή της ανήκει στην, επίσης εταιρεία χαρτοφυλακίου του γαλλικού δημοσίου, CDR ENTERPRISES SA.

Η εταιρεία, από ιδρύσεως της, δεν έχει δραστηριοποιηθεί για λογαριασμό της στον τομέα επεξεργασίας ελαιούχων σπόρων, αλλά κατά καιρούς προβαίνει στην επεξεργασία αυτή για λογαριασμό τρίτων (φασόν) ή και στην εξ'ολοκλήρου ενοικίαση του τμήματος αυτού σε τρίτους.

Η εταιρεία διαθέτει ιδιόκτητο βιομηχανικό συγκρότημα στο Αχλάδι-Φθιώτιδας, το οποίο εκμισθώνει, κατά καιρούς, στη θυγατρική της εξαγοράζουσας ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΛΑΙΟΥΡΓΙΕΣ Α.Ε..

Ο κύκλος εργασιών της, το 1997, στην εθνική αγορά ανήλθε σε 16.677.632.000 δρχ. (ήτοι 54.148.155 ECU). Η εταιρεία δεν πραγματοποιεί εξαγωγές.

2.γ. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η εν λόγω συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθ.4β παρ.1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι καλύπτεται τουλάχιστον η μία από τις δύο προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος, αυτή του κύκλου εργασιών.

III. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους λόγω των χαρακτηριστικών τους, των τιμών τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Οι σχετικές αγορές που αφορά η συγκέντρωση φαίνεται, κατ' αρχήν, να είναι οι εθνικές αγορές α) της παραγωγής και εμπορίας αλεύρων, β) της εμπορίας δημητριακών, γ) της παραγωγής σύνθετων ζωοτροφών (φυραμάτων), δ) της εμπορίας πρώτων υλών για ζωοτροφές για την κτηνοτροφία και ε) της εμπορίας σπορελαίων.

Από τα προσκομισθέντα μέχρι στιγμής από τη γνωστοποιούσα στοιχεία, δεν είναι δυνατό να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα όσον αφορά τα μερίδια των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιρειών σε κάθε μία από τις ανωτέρω επιμέρους σχετικές αγορές. Σύμφωνα όμως με την γνωστοποιούσα, τα μερίδια αυτά βρίσκονται σε χαμηλά επίπεδα ενώ οι αγορές είναι ανταγωνιστικές.

Η Επιτροπή θα προβεί στη οριοθέτηση των επιμέρους σχετικών αγορών και των θέσεων που κατέχουν σ' αυτές οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, επακριβώς, στην οριστική της απόφαση.

IV.1. Σύμφωνα με τα προσκομισθέντα στοιχεία, σε περίπτωση μη χορήγησης, από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, της αιτηθείσας άδειας παρέκκλισης από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στις παραγρ. 1 και 2 του άρθρου 4ε του ν.703/77, όπως ισχύει, η καθυστέρηση πραγματοποίησης της υπό κρίσιν εξαγοράς είναι ικανή να προκαλέσει σοβαρή ζημία στην εξαγοραζόμενη, κατά κύριο λόγο, επιχείρηση για τους παρακάτω λόγους:

- ◆ Η εταιρεία βρίσκεται από καιρού σε δεινή οικονομική θέση, η οποία συνεχώς χειροτερεύει. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι οι πωλήσεις της το 1998 ανήλθαν μόλις στο ήμισυ των πωλήσεων που είχε πραγματοποιήσει το προηγούμενο έτος, ενώ τους τελευταίους μήνες το 1998 η πτώση των πωλήσεων της από μήνα σε μήνα έφθασε και το 85%.
- ◆ Σε βάρος της ακίνητης περιουσίας της εξαγοραζομένης στις 3.11.98, έχει εγγραφεί προσημείωση υποθήκης ποσού [...] εκ. δρχ. υπέρ της Ιονικής και Λαϊκής Τράπεζας της Ελλάδος, προς εξασφάλιση δανείου που η παραπάνω τράπεζα έχει χορηγήσει σ' αυτήν και λήγει την 31.12.1998.
- ◆ Επίσης, η εξαγοραζόμενη οφείλει να καταβάλλει άμεσα προς το ελληνικό δημόσιο ποσό [...] εκ. δρχ. που έχει βεβαιωθεί σε βάρος της μετά από φορολογικό έλεγχο και επί πλέον ποσό [...] εκ. δρχ. περίπου σε δέκα μηνιαίες δόσεις.
- ◆ Οι νύν μέτοχοι της εξαγοραζομένης, σύμφωνα με το από 17.12.1998 προσύμφωνο, δεν προτίθενται να χρηματοδοτήσουν περαιτέρω την εταιρεία, η οποία εξ' ιδίων αδυνατεί να ανταποκριθεί στις οικονομικές της υποχρεώσεις.
- ◆ Εξαιτίας των παραπάνω σοβαρότατων οικονομικών προβλημάτων που αντιμετωπίζει η εξαγοραζόμενη, καθίσταται αναγκαία τόσο η επείγουσα εξεύρεση κεφαλαίου κίνησης όσο και η άμεση ανάληψη της διοίκησης της από την εξαγοράζουσα, ούτως ώστε εξασφαλισθεί η τύχη των εργαζομένων και των πιστωτών της, να αναζωπυρωθεί η παραγωγική της διαδικασία και να συγκρατηθεί η πελατεία της.

2β. Με βάση τα παραπάνω εκτεθέντα στοιχεία πιθανολογείται ότι πράγματι υφίσταται κίνδυνος σοβαρής ζημίας, κυρίως της εξαγοραζόμενης AGROINVEST A.E., η οποία βρίσκεται σε περίοδο που χρήζει άμεσης οικονομικής ενίσχυσης και καθοριστικών, για το μέλλον της, από πλευράς διοίκησης, αποφάσεων. Τέλος, λαμβάνοντας υπόψη τα προσκομισθέντα από την γνωστοποιούσα εταιρεία στοιχεία, πιθανολογείται ότι η σκοπούμενη συγκέντρωση δεν θα περιορίσει τον ανταγωνισμό στις επιμέρους σχετικές αγορές.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται την από 22 Δεκεμβρίου 1998 αίτηση της εταιρείας ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε..

Επιτρέπει στην αιτούσα εταιρεία ΤΕΚΜΩΡ Α.Ε.Β.Ε. παρέκκλιση από τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στις παραγρ. 1 και 2 του άρθρου 4ε του ν.703/77, όπως ισχύει, για την από μέρος της απόκτηση του 100% των μετοχών της εταιρείας AGROINVEST A.E. προ της έκδοσης οριστικής απόφασης της Επιτροπής Ανταγωνισμού.

Η απόφαση εκδόθηκε την 14η Ιανουαρίου 1999.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάξας την Απόφαση

Σταύρος Αργυρόπουλος

Εμμανουήλ Αντωνόπουλος

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου